

แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้
วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*

SCHOOL SELECTED ORGANIZATION CULTURE PATTERN FOR
ENHANCING EXCELLENT ARITHMETIC LEARNING OF SCHOOL
STUDENTS UNDER THE OFFICE OF BANGKOK PRIMARY
EDUCATION AREA

ปราโมทย์ ขจรภัย

Pramote Kajornpai

โสมิต แพงสร้อย

Kosit Peangsoi

พนัส โพธิ์บัติ

Phanat Phothisat

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakam University, Thailand

E-mail: pkajornpai2499@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ในสถานศึกษาเป้าหมายที่มีความเป็นเลิศ 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนพญาไท โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก โรงเรียนวัดพลับพลาชัย และโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ ใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นศึกษา ขั้นคัดสรร และขั้นประเมินความเหมาะสมของแบบวัฒนธรรมองค์กรฯ ผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มผู้รู้และผู้บริหารโรงเรียน 10 คน กลุ่มครูคณิตศาสตร์ 60 คน และกลุ่มผู้แทนนักเรียนและผู้ปกครอง 60 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนากลุ่ม และการประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย และนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า แบบวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นวัฒนธรรมองค์กรแบบผสมผสาน

* Received 3 February 2021; Revised 12 August 2021; Accepted 17 August 2021

เชื่อใน 5 ธรรมชาติของปัญญา ยึด 10 ค่านิยมสร้างสรรค์: 1) มีเหตุผล 2) ฝึกปฏิบัติจริง 3) คิดเป็นระบบ 4) คิดเป็น 5) มุ่งความเป็นเลิศ 6) ต่อยอดและสร้างสรรค์ 7) มุ่งมั่นรอบคอบ 8) มีวินัย 9) มีแรงบันดาลใจและสืบสาน 10) ให้ความสำคัญกับนักเรียน ใช้ 10 ข้อปฏิบัติ คัดสรร: 1) ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ 2) สอนตามลักษณะวิชา 3) มุ่งผลสัมฤทธิ์และเท่าเทียม 4) พัฒนาทักษะทางการคิด 5) พัฒนาทักษะคณิตศาสตร์ 6) สร้างแรงบันดาลใจ 7) เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริง 8) สร้างความคิดรวบยอด 9) เรียนรู้และพัฒนา 10) ส่งเสริมภูมิปัญญาสู่สากล ด้วย 4 กลไกตัวแบบและเครือข่าย: สร้างแรงบันดาลใจ ต่อยอดภูมิปัญญา สืบสานความเป็นเลิศ และสืบสานวัฒนธรรมการเรียนรู้

คำสำคัญ: วัฒนธรรมองค์กร, วัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณภาพ, การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์

Abstract

The objectives of this research article were to explore, select, and create an appropriate school organizational culture pattern for enhancing excellent mathematics learning of school students under the office of Bangkok Primary Education Area. This qualitative research covers 5 excellent schools: Rachawinit School, Phyathai School, Anubanwatparinayok School, Watphubphachai School, and Anubanphibunwes School. The research was divided into 3 research steps: Studying school success organization culture, Selecting school excellent organizational culture, and Presenting the appropriate organizational culture pattern. 3 groups of informants included 10 experts, and school administrators, 60 school mathematic teachers, and 60 school student, and parent representatives. The data of which has been compiled by means of interview, observation, group discussion, and workshop. Data were analyzed in an analytic induction method, and presented by means of descriptive analysis. The research results found that the selected appropriate organizational culture pattern for enhancing excellent mathematics learning were the “Integrated and Active Organizational Culture Patterns (IAOCP) for the Excellent Mathematics Learning. They were composed of 5 beliefs of intelligence; 10 core creative values: 1) Reasonable 2) Active Learning 3) Systematic thinking 4) Kitpen 5) Excellence Focus 6) Increase & Creative 7) Strive & Carefully 8) Discipline 9) Inspiration & Creation 10) Child - centered Orientation; 10 active enhancing norms: 1) Child - centered Practice

2) Arithmetic - based Teaching 3) Result - based Learning & Equity 4) Thinking Development 5) Arithmetic Skill development 6) Inspiration Increasing 7) Active learning 8) Conceptual Building 9) Learned & Development 10) Create Thai Intelligence to International; with 4 Idol & Network enhancing: Inspiration, Intelligence Continuation, Excellence Network, and International Standard.

Keywords: Organization Culture, Quality Organization Culture, Enhancing Students' Arithmetic Learning

บทนำ

วัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) เป็นระเบียบแบบแผน ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรม ที่แต่ละองค์กรได้กำหนดขึ้นมา และสมาชิกในองค์กรยึดถือปฏิบัติ ตามและนำมาซึ่งความผูกพันและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ช่วยให้องค์กรมีความเข้มแข็ง ประสบความสำเร็จ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอก รวมทั้งช่วยถ่ายทอด เอกลักษณ์ขององค์กรอีกด้วย (สุพานี สฤกษ์วานิช, 2549) วัฒนธรรมองค์กร เกิดขึ้นและปรับเปลี่ยนตามภารกิจและบริบทขององค์กร ประกอบด้วย วัฒนธรรมองค์กรแบบปรับตัว ที่ยืดหยุ่น ทัศนคติ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมภายนอกได้ วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งผลสำเร็จ ยึดเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ เน้นค่านิยมแบบแข่งขัน แข่งขันกันทำงานเพื่อสร้างผลงาน การขยันขันแข็งและการริเริ่มในระดับบุคคลเพื่อมุ่ง ไปสู่ความสำเร็จ วัฒนธรรมองค์กรแบบเครือญาติ ยึดบุคคลในองค์กรทำงานคล้ายอยู่ใน ครอบครัวเดียวกัน อะลุ่มอล่วยกันและช่วยเหลือกันเป็นแบบพี่น้อง และวัฒนธรรมองค์กรแบบ ราชาการ เน้นความเป็นทางการและความเป็นระเบียบแบบแผน การใช้เหตุผลและใช้ข้อมูล ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ยึดคำสั่ง กฎระเบียบ และคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเพื่อควมมี ประสิทธิภาพ เสถียรภาพ และสามารถคาดหมายผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นได้ (Daft, R. L., 1998) ส่วนประกอบของวัฒนธรรมองค์กรประกอบด้วย ค่านิยม เป็นความเชื่อที่สะท้อนวิสัยทัศน์ของ องค์กร วิีรบุรุษ ซึ่งเป็นตัวแบบที่ภาคภูมิใจขององค์กร พิธีกรรมและพิธีการ ที่เป็นปทัสถานการ ปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกในองค์กร และเครือข่าย เป็นวิธีการต่าง ๆ ในการสื่อสารปลูกฝังและ เน้นย้ำวัฒนธรรมองค์กรแก่สมาชิกในองค์กรนั้น ๆ (Deal, T. I. & Kennedy, A. A., 1982) ส่วนแบบวัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture Pattern) เป็นลักษณะที่เป็นจุดเน้นในแต่ละ ส่วนประกอบของวัฒนธรรมองค์กรที่จะช่วยส่งเสริมให้องค์กรมีความเข้มแข็งและประสบ ความสำเร็จอย่างยั่งยืน แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนจึงเป็นแบบแผนความเชื่อ การปฏิบัติ ตัวแบบ และ การสืบทอดเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์อย่างเต็มศักยภาพ

วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา (พวงทิพย์ มั่งคั่ง, 2543)

แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อแบบพฤติกรรมหรือรูปแบบการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน วัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมและเข้มแข็งของโรงเรียนจะก่อให้เกิดแรงจูงใจ ยึดมั่น ผูกพันต่อโรงเรียนและความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน เช่นเดียวกันวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนที่ไม่เข้มแข็ง ไม่เหมาะสมก็จะทำลายแรงจูงใจ ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการและโรงเรียนในสังกัดได้พยายามเร่งรัดพัฒนาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ต่อเนื่องมากกว่า 50 ปี แต่ในภาพรวมโรงเรียนยังไม่มีแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรในการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในภาพรวมของของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงหลายปีที่ผ่านมาไม่มีแนวโน้มจะพัฒนาขึ้น ดังผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 วิชาคณิตศาสตร์ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.76 และผล PISA 2015 ก็ได้ 415 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 490 คะแนน และจากการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในปีการศึกษา 2557 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นคุณภาพในภาพรวม ไม่เน้นวิชาคณิตศาสตร์เป็นการเฉพาะ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขาดเอกภาพ หลากหลายและขาดความร่วมมือ ไม่มีการกำหนดแบบความเชื่อและพฤติกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในภาพรวมของโรงเรียน ขาดการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้ขาดพลังในการจัดการเรียนการสอน ต่างคนต่างทำ การจัดการเรียนการสอน จึงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศรีวิไล ยลสุริยวงศ์, 2559) สอดคล้องกับ พรชัย เชื้อชูชาติ และพินิจ หนูเกตุ ที่กล่าวว่าปัจจุบันองค์กรสามารถสนองความต้องการของบุคลากรได้เฉพาะด้านวัตถุซึ่งเป็นเพียงปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ ระดับความสัมพันธ์ของครูในโรงเรียนลดลง (พรชัย เชื้อชูชาติ, 2546); (พินิจ หนูเกตุ, 2551) และจากผลการศึกษาพบว่าระดับความสัมพันธ์ ระหว่างผู้บริหารกับคณะครู ระหว่างครูกับครูในโรงเรียนเดียวกัน การบริหารจัดการ การแบ่งภาระของงาน และการจัดการในองค์กร มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หากแต่ละคนคิดคนละอย่าง ต่างคนต่างทำ ก็จะกลายเป็นปัญหาการทำงานเป็นทีมและกลายเป็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น (เดชน์ เทียมรัตน์ และกานต์สุดา มาฆะศิริานนท์, 2545)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีความเป็นมายาวนาน มีลักษณะการจัดตั้งและแบบวัฒนธรรมองค์กรแตกต่างกัน และประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนแตกต่างกัน หลายโรงเรียนนักเรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ในระดับชาติและระดับสากล จากการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชา

คณิตศาสตร์ของนักเรียนเบื้องต้นของผู้วิจัย โดยการสัมภาษณ์ครูคณิตศาสตร์ พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 39 แห่งประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกัน หลายโรงเรียนสามารถส่งเสริมนักเรียนในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์จนสามารถเข้าแข่งขันและชนะเลิศการแข่งขันทักษะวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชาติและนานาชาติ โรงเรียนส่วนใหญ่ มีแบบแผนความเชื่อ ค่านิยม และแบบปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกัน และร้อยละ 100 ยังไม่มีการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนไว้เป็นการเฉพาะและใช้วัฒนธรรมองค์กรให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และยังไม่มีการศึกษา คัดสรรแบบวัฒนธรรมองค์กรหรือแบบวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมเพื่อการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครมาก่อน และด้วยความจำเป็นที่ครูในโรงเรียนต้องมีวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมเพื่อสร้างความผูกพัน ความจงรักภักดี และความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ที่จะช่วยให้การดำเนินงานในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และเชื่อว่าคณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ คิดอย่างมีเหตุผล สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมที่จำเป็นต้องใช้แบบวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมในการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาและคัดสรรแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นตัวแทนในการใช้วัฒนธรรมองค์กรในการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เป็นแบบวัฒนธรรมองค์กร และแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใน 3 ขั้นตอน ประชากรเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร (สพป.กทม.) จำนวน 37 แห่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษา สังกัด สพป.กทม. จำนวน 5 แห่ง ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกโรงเรียนที่นักเรียนสอบผ่านการ

คัดเลือกเป็นตัวแทนนักเรียนไทยเข้าแข่งขันคณิตศาสตร์นานาชาติระดับประถมศึกษา และ
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ O - NET อยู่ในกลุ่มสูง ประกอบด้วย 1) โรงเรียน
ราชวินิต 2) โรงเรียนพญาไท 3) โรงเรียนวัดปริณายก 4) โรงเรียนวัดพลับพลาชัย และ
5) โรงเรียนอนุบาลพิบูลย์เวศม์ ดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นศึกษาวัฒนธรรมองค์กรเพื่อความเป็นเลิศ เป็นการศึกษาวัฒนธรรม
องค์กรเพื่อความเป็นเลิศในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่จริงใน
โรงเรียนเป้าหมาย (กลุ่มตัวอย่าง) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกตและการ
สนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เป็นผู้บริหารโรงเรียนเป้าหมาย 5 คน
ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมองค์กรการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2 คนและผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมองค์กรในหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาทั่วไป
จำนวน 3 คน รวม 10 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants) เป็นครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์
จำนวน 60 คน และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั่วไป (General Informants) เป็นนักเรียนและผู้ปกครอง
จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 130 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบ
สนทนากลุ่ม ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการ
สอนวิชาคณิตศาสตร์ และด้านการบริหารสถานศึกษา 3 คน (ค่า IOC $\geq$ 50 ทุกรายการ/ข้อ
เป็นเครื่องมือ) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีอุปนัย (Analytic Induction) การตรวจสอบ
แบบสามเส้าและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นคัดสรรวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นเลิศ ดำเนินการโดยการประชุม
ปฏิบัติการคัดเลือกวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมในการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชา
คณิตศาสตร์ของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมายผู้ร่วมปฏิบัติการเป็นผู้เชี่ยวชาญ กรรมการ
สถานศึกษา ผู้บริหาร ครูคณิตศาสตร์และผู้แทนผู้ปกครองโรงเรียนละ 5 คน รวม 25 คน
ใช้แบบสนทนากลุ่มและแบบปฏิบัติการคัดสรรและสังเคราะห์วัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมเพื่อ
การส่งเสริมความเป็นเลิศการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนเป็นเครื่องมือการวิจัย
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติของผู้ร่วมปฏิบัติการ บันทึกและ
นำเสนอวัฒนธรรมคัดสรรแบบพรรณนาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประเมินความเหมาะสมของวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรในการส่งเสริม
ความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
การสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Informants) เป็นกลุ่มกลุ่มผู้รู้ กลุ่มครู
คณิตศาสตร์ และกลุ่มนักเรียนและผู้ปกครอง กลุ่มเดียวกับขั้นตอนที่ 1 จำนวนรวม 130 คน
ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
การวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ และเลือกรายการเครื่องมือ ที่มีค่า IOC $\geq$ 50 เป็นเครื่องมือการวิจัย
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีอุปนัย (Analytic Induction) และฉันทามติของกลุ่ม
การตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้าและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่นักเรียนมีความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ มีแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่เป็นจุดเด่น ทั้งที่ปรากฏในปรัชญา คำขวัญ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน รวมทั้งที่ครูรับรู้ และยึดปฏิบัติ ที่ไม่ได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร คือ 1) ด้านความเชื่อ เชื่อว่าสติปัญญาพัฒนาได้ คณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือการพัฒนา ทักษะทางคณิตศาสตร์เป็นทักษะพื้นฐานทางปัญญา การคิดเชิงตรรกะและหลักเหตุและผล 2) ด้านค่านิยม มีค่านิยมในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ คือ รักการมีเหตุผล ฝึกปฏิบัติจริง มุ่งความสำเร็จและสร้างสรรค์ มุ่งความเป็นเลิศ คิดและทำอย่างเป็นระบบ เรียนแบบร่วมมือ ฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้และต่อยอด มีความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง พัฒนาทักษะทางการคิด (คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดประยุกต์ใช้ คิดสร้างสรรค์) ความรอบคอบ มีวิจารณญาณ และยึดนักเรียนเป็นสำคัญ 3) ด้านปทัสถาน มีปทัสถานการปฏิบัติในการส่งเสริมการเรียนรู้สำคัญคือ มุ่งเน้นการพัฒนาทางปัญญา การพัฒนาทักษะการคิด (คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหา คิดประยุกต์ใช้ คิดสร้างสรรค์) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้/แสวงหาความรู้ได้เอง การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง การพัฒนาทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้ความไทยและความเป็นสากล และสอนตามหลักคณิตศาสตร์ (สอนได้ดีสอนจากง่ายไปยาก จากรูปธรรมสู่นามธรรม สัมพันธ์กับความรู้เดิม เริ่มจากแรงบันดาลใจ สอนสนุกน่าสนใจ เรียนด้วยการฝึกฝน เห็นโครงสร้างความรู้ ไม่ควรเป็นเรื่องยากเกินไป สรุปความคิดรวบยอดได้ และแสวงหาความรู้ได้เอง ด้วยการใช้ตัวแบบและเครือข่ายในการสร้างแรงจูงใจ สร้างภูมิปัญญา ความเป็นเลิศและการสืบสานวัฒนธรรมองค์กร

2. แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่เป็นเลิศของนักเรียน ที่ผ่านการคัดเลือกและสอดคล้องกันในทุกโรงเรียน มีลักษณะเป็นวัฒนธรรมองค์กรผสมผสานของวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งผลงาน แบบราชการ แบบปรับตัวและแบบเครือข่ายดี มีจุดเด่นใน 4 องค์ประกอบวัฒนธรรมองค์กร ใน 5 แบบความเชื่อและ 10 ค่านิยมสร้างสรรค์ 10 ปทัสถานการปฏิบัติคัดสรร 4 กลไกของตัวแบบและเครือข่าย

3. แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่เป็นเลิศของนักเรียน ที่ผ่านการคัดเลือก การตรวจสอบและได้รับการยอมรับเป็นฉันทามติของผู้บริหาร ครูคณิตศาสตร์ นักเรียน ผู้ปกครองและเครือข่ายว่า เป็นแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่เป็นเลิศของนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านความเชื่อ ด้านค่านิยม ด้านปทัสถานการปฏิบัติ และด้านการใช้ตัวแบบและเครือข่าย ที่สัมพันธ์และบูรณาการในกิจกรรมการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียน ดังนี้

3.1 ด้านความเชื่อ เชื่อใน 5 ธรรมชาติของปัญญา คือ 1) สติปัญญาของมนุษย์พัฒนาได้ 2) วิชาคณิตศาสตร์ช่วยพัฒนาทางปัญญา 3) ทักษะคณิตศาสตร์เป็นทักษะพื้นฐานทางปัญญา 4) ความจริงความถูกต้องพิสูจน์ได้ และ 5) เชื่อในหลักเหตุและผล

3.2 ด้านค่านิยม ยึด 10 ค่านิยมสร้างสรรค์ คือ 1) มีเหตุผล 2) ฝึกปฏิบัติจริง 3) คิดเป็นระบบ 4) คิดเป็น 5) มุ่งความเป็นเลิศ 6) ต่อยอดและสร้างสรรค์ 7) มุ่งมั่นรอบคอบ 8) มีวินัย 9) มีแรงบันดาลใจและสืบสาน 10) ให้ความสำคัญกับนักเรียน

3.3 ด้านปทัสถาน ใช้ 10 ข้อปฏิบัติคัดสรร: 1) ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ 2) สอนตามลักษณะวิชา 3) มุ่งผลสัมฤทธิ์และเท่าเทียม 4) พัฒนาทักษะทางการคิด 5) พัฒนาทักษะคณิตาครบถ้วน 6) สร้างแรงบันดาลใจ 7) เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง 8) สร้างความคิดรวบยอด 9) เรียนรู้และพัฒนา 10) ส่งเสริมภูมิปัญญาสู่สากล โดยดำเนินการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียน ดังนี้

3.3.1) ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ พบความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การให้นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การส่งเสริมกระบวนการคิด ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น การให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เรียนแบบร่วมมือและการมีส่วนร่วม และความเป็นเอกัตบุคคล และการให้นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3.3.2) สอนตามลักษณะวิชา คือจัดการเรียนการสอนตามลักษณะวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยสอนจากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องยาก สอนตามกระบวนการทักษะสอนจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม สอนสัมพันธ์กับความรู้เดิม สอนสนุกสนานและน่าสนใจ เน้นการสร้างแรงบันดาลใจ สอนให้ผ่านประสาทสัมผัส สอนเห็นโครงสร้างความรู้ ไม่ยากเกินไป และสอนสรุปความคิดรวบยอด

3.3.3) มุ่งผลสัมฤทธิ์และความเท่าเทียม โดยเน้นการเรียนรู้ อย่างมีเป้าหมาย การกำหนดผลการเรียนรู้และมาตรฐานที่ชัดเจน การให้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน การประเมินความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.3.4) พัฒนาทักษะทางการคิด เน้นการพัฒนาทักษะการคิด หลากหลายประกอบด้วย คิดแก้ปัญหา คิดเชิงวิเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล คิดเชิงกลยุทธ์ คิดเชิงบวก คิดเชิงระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเชิงนวัตกรรม และคิดสร้างสรรค์

3.3.5) ฝึกทักษะคณิตศาสตร์ครบถ้วน ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเชื่อมโยง และทักษะการคิดสร้างสรรค์ ครบถ้วน

3.3.6) สร้างแรงบันดาลใจ โดย การสร้างความเชื่อมั่น การมีเป้าหมายที่ชัดเจน การเห็นประโยชน์ การมีตัวแบบ การเรียนรู้จากความผิดพลาด และการมองโลกในแง่ดี

3.3.7) เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง โดย การจัดกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน การใช้กิจกรรมกลุ่ม เสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ คุณธรรมและจริยธรรม การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้อย่างมีความสุข การได้รับการพัฒนารอบด้าน ความอิสระ เลือกรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

3.3.8) สร้างความคิดรวบยอด โดย การสังเกต การหาความแตกต่าง การหาลักษณะร่วม การสร้างความคิดรวบยอด และการตรวจสอบและนำไปใช้ ตามลำดับ

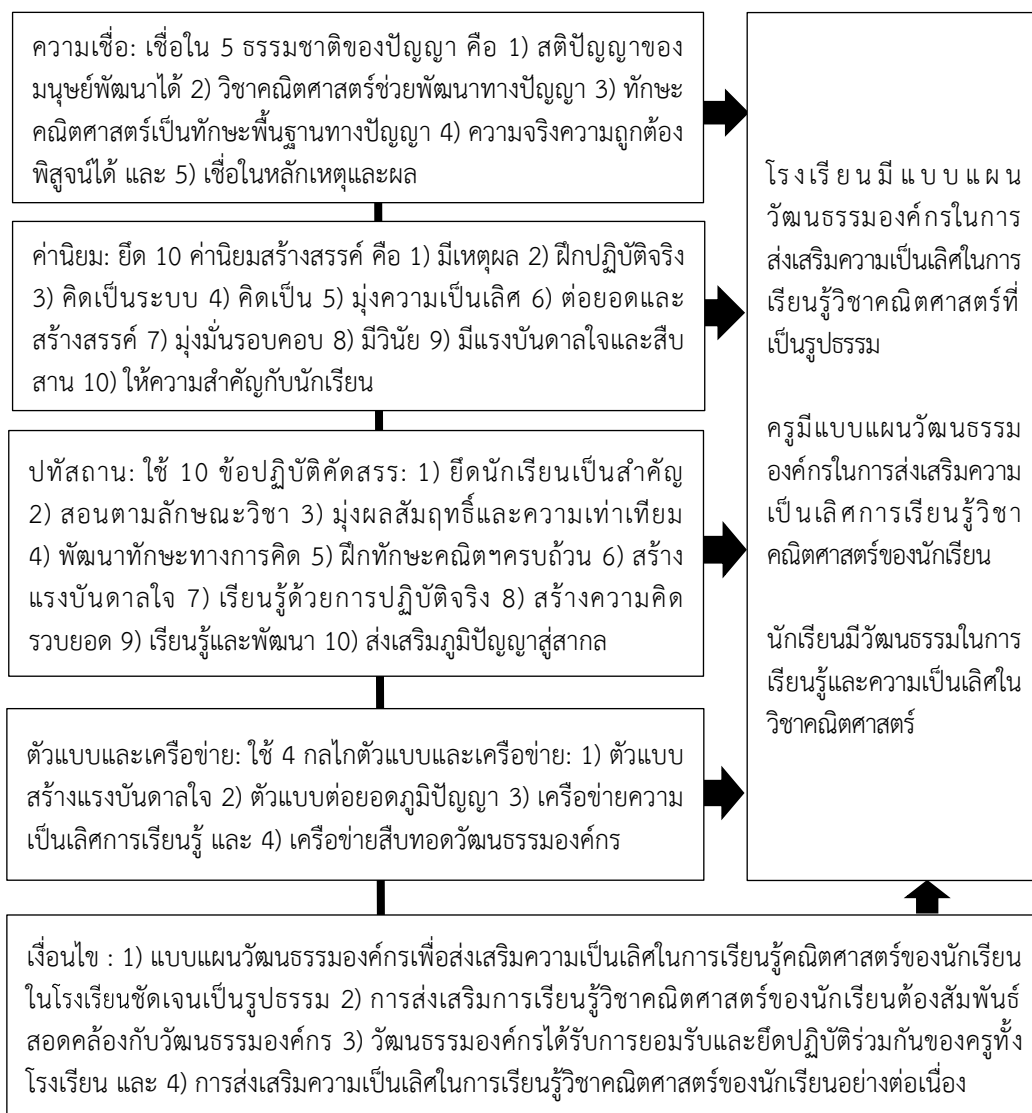
3.3.9) เรียนรู้และพัฒนา โดยการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย การเลือกรูปแบบการเชิงกลยุทธ์ การปฏิบัติจริง การประเมินผลการปฏิบัติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ

3.3.10) ส่งเสริมภูมิปัญญาสู่สากล คือส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนสู่มาตรฐานสากล และส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันทักษะคณิตศาสตร์ระดับชาติและนานาชาติ

3.4 ด้านตัวแบบและเครือข่าย ใช้ 4 กลไกตัวแบบและเครือข่าย: 1) ตัวแบบสร้างแรงบันดาลใจ 2) ตัวแบบต่อยอดภูมิปัญญา 3) เครือข่ายความเป็นเลิศการเรียนรู้ และ 4) เครือข่ายสืบทอดวัฒนธรรมองค์กร

ทั้งนี้ 1) แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนต้องชัดเจนเป็นรูปธรรม 2) การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร 3) วัฒนธรรมองค์กรได้รับการยอมรับและยึดปฏิบัติร่วมกันของครูทั้งโรงเรียน และ 4) การส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

สรุปแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่นักเรียนมีความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ และประสบความสำเร็จในการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้ของนักเรียน มีแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เป็นจุดเด่น ทั้งด้านความเชื่อ ค่านิยม ปทัสถานหรือข้อปฏิบัติ และการใช้ตัวแบบและเครือข่ายที่หลากหลาย มีข้ออภิปรายเพิ่มเติม คือ จากสภาพ

จริงโรงเรียนไม่ได้มีการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรในการส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนไว้เป็นการเฉพาะ สารวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน มีปรากฏในปรัชญา คำขวัญ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ วิสัยทัศน์ และแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ส่วนใหญ่จึงสะท้อนวัฒนธรรมองค์กรได้ไม่ครบถ้วน ยังไม่มีแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่ได้จากการศึกษา มีสาระครบถ้วนตามองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กร โดยมีการบูรณาการในปรัชญา คำขวัญ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ วิสัยทัศน์ แผนและกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนที่ครูในโรงเรียนมีการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริอิสริย์ บุญยกิตติโกวิท ที่ศึกษาหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการไม่มีการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลไว้เป็นการเฉพาะ แต่วัฒนธรรมองค์กรธรรมาภิบาลมีปรากฏในวิสัยทัศน์ คำขวัญและแผนพัฒนาของหน่วยงาน และการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลจำเป็นต้องมีการกำหนดค่านิยมธรรมาภิบาลไว้อย่างชัดเจนเป็นการเฉพาะ (สิริอิสริย์ บุญยกิตติโกวิท, 2556)

2. แบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นวัฒนธรรมองค์กรแบบผสมผสาน ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งความสำเร็จ แบบราชการ แบบเครือญาติและแบบปรับตัว มากน้อยตามจุดเน้นของแต่ละโรงเรียน เป็นแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรร เชิงอธิบายครบทุกมิติของวัฒนธรรมองค์กร ประกอบด้วย 5 ความเชื่อในปัญญา 10 ค่านิยมสร้างสรรค์ 10 ข้อปฏิบัติคัดสรร และ 4 กลไกตัวแบบและเครือข่าย มีข้ออภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 แบบแผน (Pattern) วัฒนธรรมองค์กรคัดสรรในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เป็นวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาในทุกมิติ ด้านปทัสถานการปฏิบัติ สอดคล้องกับการวิจัยของ มาลัย ปูผ้า ที่ศึกษาวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนดัดดรุณีจังหวัดฉะเชิงเทรา และพบว่า รูปแบบและระเบียบแบบแผนวัฒนธรรมของโรงเรียนครอบคลุมการยึดถือกฎ ระเบียบและจารีตประเพณีของบุคลากร เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน ดูแลช่วยเหลือกันเหมือนบุคคลในครอบครัวเดียวกัน และต้องรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ดีงามเป็นแบบอย่างให้บุคลากรรุ่นต่อไป ครูต้องรู้รอบและเรียนรู้เทคโนโลยีให้เหมาะสมและทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน และต้องเป็นผู้ที่มรรยาทเรียบร้อยสมเป็นกุลสตรี เรียนรู้เทคโนโลยีก้าวหน้าทันโลกและยังคงต้องรักษาความเป็นไทย (มาลัย ปูผ้า, 2558) สอดคล้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยวัฒนธรรมองค์กรการของโรงเรียนเอกชนของเอกราช โฆสิตพิมานเวช ที่พบแบบวัฒนธรรมที่เป็นจุดเน้นสำคัญ 5 ประการคือ วัฒนธรรมมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กร วัฒนธรรมแห่งการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมแห่งการร่วมมือ

วัฒนธรรมแห่งการถ่ายทอด วัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีข้อปฏิบัติที่เน้นคือ การนำโรงเรียนสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สู่ความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับ กล้าเผชิญการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ ปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อให้คล่องตัว กล้าคิด กล้าทำกล้าเปลี่ยนแปลง ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้เกิดความยืดหยุ่น พัฒนางานในเชิงสร้างสรรค์ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ บุคลากรร่วมมือในการทำงาน สามัคคียอมรับให้เกียรติเป็นส่วนหนึ่งของทีม สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธามีแรงจูงใจ พร้อมรักษาไว้เพื่อถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลังสืบไป (เอกราช โฆสิตพิมาณเวช, 2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ การุณย์ เจริญบุบผา ที่ศึกษาวัฒนธรรมองค์กรและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาสำคัญ ได้แก่ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ความมุ่งมั่นประสงค์ขององค์กร และความซื่อสัตย์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความรักความเป็นไทย และมีความมีวินัยตามลำดับ (การุณย์ เจริญบุบผา, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิรยา ภูศรี ที่ศึกษาวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และพบว่า มีวัฒนธรรมองค์กรลักษณะสร้างสรรค์ ลักษณะเอื้ออาทร และลักษณะเชิงรุก ตามลำดับ โดยวัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์ เน้นความสำเร็จ สัจการแห่งตน ไฉนตรีสัมพันธ์ ตามลำดับ (พิรยา ภูศรี, 2557)

2.2 แบบวัฒนธรรมองค์กรที่คิดสรรที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของสถานศึกษาคครอบคลุมองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กรทั้ง 4 องค์ประกอบ คือแบบความเชื่อและค่านิยม แบบบพิศฐาน แบบของบุคคลตัวแบบและเครือข่าย เฉพาะในมิติของการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เป็นการเฉพาะ จึงมีรายละเอียดแตกต่างจากวัฒนธรรมองค์กรโดยทั่วไป เช่นแตกต่างจากงานวิจัยของ ประทวน วันนิจ ที่ศึกษามิติทางวัฒนธรรมในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร ที่พบว่ามีมิติทางวัฒนธรรมองค์กรมี 15 มิติ แบบความเชื่อและค่านิยม (ประทวน วันนิจ, 2554) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวรินทร์ ศรีชัยนันท์ ที่ศึกษาการสร้างเครือข่ายวัฒนธรรมองค์กรเฉพาะในมิติของความเชื่อและค่านิยม สร้างเครือข่ายพัฒนาจริยธรรม 6 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การมีค่านิยมที่ถูกต้อง การมีมนุษยธรรม การเข้าใจในหลักศาสนาที่แท้จริงและการรู้จักอาวุโส (เยาวรินทร์ ศรีชัยนันท์, 2553) สอดคล้องกับงานวิจัยของ John, L. ที่ศึกษาอิทธิพลของวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อคุณภาพชีวิตของทหารอาสา ได้ข้อสรุปว่าบุคคลสามารถเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยมของตนเองได้ แบบวัฒนธรรมองค์กรที่คิดสรรนี้ให้ความสำคัญกับการรับรู้และการยอมรับของบุคคลในสถานศึกษา ให้ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเป็นผู้คิดสรร (John, L., 1998) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Poppens, B. B. ที่ศึกษาการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรและความผูกพัน

ต่อองค์กรในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตมิสซิสซิปปีของสหรัฐอเมริกา และพบว่า การเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับวัฒนธรรมองค์กรของอาจารย์เป็นตัวแปรสำคัญในการทำนาย ความผูกพันต่อองค์กรได้ ส่วนเงื่อนไขความสำเร็จของแบบวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรนี้ ขึ้นอยู่กับ ความการรับรู้ การยอมรับและภาวะผู้นำในการปฏิบัติของครูในโรงเรียน (Poppens, B. B., 2001) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang, H. ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของ ผู้บริหารกับบทบาทวัฒนธรรมองค์กรและพบว่าภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการพัฒนา วัฒนธรรมองค์กร และให้ความสำคัญของผู้บริหารว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาวัฒนธรรม องค์กร (Wang, H., 2002)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่าแบบแผนวัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศใน การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ความเชื่อในธรรมชาติของปัญญา 10 ค่านิยม สร้างสรรค์ 10 ข้อปฏิบัติคัดสรร และ 4 กลไกตัวแบบและเครือข่ายในการส่งเสริม ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ให้ใช้วัฒนธรรมองค์กรคัดสรรเพื่อการส่งเสริมความเป็นเลิศในการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนนี้ เป็นตัวแบบในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรการส่งเสริมการ เรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนเป้าหมายทั้ง 5 โรงเรียนต่อเนื่อง ให้บังเกิดผลดี ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนานักเรียนให้สำเร็จเป็นรูปธรรมมากขึ้น 2) การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียน ควรดำเนินการบนฐานวัฒนธรรมองค์กรนี้ โดยบูรณาการวัฒนธรรมองค์กรในปรัชญา ค่านิยมและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และต้องเลือกจัด กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กรที่ กำหนด 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ควรกำหนดเป็น นโยบายให้โรงเรียนในสังกัดใช้แบบวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนฯ นี้ เป็นตัวแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนและพัฒนาการใช้ วัฒนธรรมองค์กรในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ทั้ง 7 โรงเรียน ครูและนักเรียน 4) โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคคลทั่วไปสามารถ ใช้ปรับใช้แบบวัฒนธรรมองค์กรฯ นี้ ในการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียน และพัฒนา วัฒนธรรมองค์กรเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียน ให้ประสบ ความสำเร็จ มีคุณภาพเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง และควรจัดให้มีการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่มี คุณภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนในภาพรวม หรือศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่มี คุณภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณภาพ ในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา และ/หรือวัฒนธรรมองค์กร

ในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ และศึกษาเชิงลึกถึงแบบวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการเรียนรู้ของนักเรียนในภาพรวม และในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรและพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- การุณย์ เจริญบุบผา. (2559). วัฒนธรรมองค์กรและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เดชน์ เทียมรัตน์ และ กานต์สุตา มาฆะศิริานนท์. (2545). วินัยสำหรับองค์การเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: เอ็กเปอร์เนต.
- ประทวน วันนิจ. (2554). การพัฒนาองค์กรโดยใช้มิติทางวัฒนธรรมในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรชัย เชื้อชูชาติ. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงทิพย์ มั่งคั่ง. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พินิจ หนูเกตุ. (2551). วัฒนธรรมองค์การและความพึงพอใจในงานที่มีผลต่อประสิทธิผลองค์การในเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปรียา ภูศรี. (2557). วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- มาลัย ปูผ้า. (2558). วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนดัดดรุณีจังหวัดฉะเชิงเทรา. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวรินทร์ ศรีชัยนันท์. (2553). วัฒนธรรมองค์กร: การสร้างเครือข่ายและการพัฒนาเชิงจริยธรรมของกรมสรรพากรกระทรวงการคลัง. ใน ดุษฎีบัณฑิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศรีวิไล ยลสุริยวงศ์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สิริอิสริย์ บุญยกิตติโกวิท. (2556). วัฒนธรรมองค์กร: การสังเคราะห์หลักธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2549). พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์.
- เอกราช ไชยจิตพิมานเวช. (2552). สังเคราะห์งานวิจัยวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนเอกชน. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, 18(3), 363-372.
- Daft, R. L. (1998). *Essential of Organizational Theory and Design*. Cincinnati, Ohio: South - Western College Publishing.
- Deal, T. I. & Kennedy, A. A. (1982). *Corporate Culture: The Rites and Rituals of Corporate Life*. Massachusetts: Addison - Wilely.
- John, L. (1998). *Culture and Conflict: A Comparative Study of Organization (Organizational Culture, Management Strategies*. New York: Praeger Publishers.
- Poppens, B. B. (2001). *Perceived and Preferred Organizational Culture Types And Organizational Commitment at Midwestern Private, Nonprofitable Colleges*. Retrieved January 15, 2007, from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/9991659>
- Wang, H. (2002). *Cooperative Culture in State - Owned Enterprises: An inductive Analysis of Dimension and influences*. London: McCrae - Hill.